

กระทู้ถามที่ ๑๔๕๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ราคาอ้อยในปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ และปัญหาหนี้สินของเกษตรกรชาวไร่อ้อย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งผลิตน้ำตาลจำนวนมากออกสู่ตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศเป็นอันดับต้น ๆ แต่ตลอดระยะเวลา ๓๐ - ๕๐ ปีที่ผ่านมา เกษตรกรชาวไร่อ้อย ส่วนใหญ่กลับมีภาระหนี้สินมากมาย และยังมีรัฐบาลและหน่วยงานใดที่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้ ที่เกิดจากการทำไร่อ้อยได้ในขณะที่พ่อค้าส่งออกน้ำตาลส่วนใหญ่มีฐานะร่ำรวย ดังนั้น เพื่อหาแนวทาง ช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยให้มีความหวังในการประกอบอาชีพ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ได้โดยไม่ต้องกู้ยืมเงิน และเป็นแนวทางให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยต่อไปในอนาคต จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรชาวไร่อ้อยในการประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. เพราะเหตุใดราคาอ้อยสดจึงไม่สัมพันธ์กับราคาน้ำตาลในตลาด ทั้งตลาดในประเทศ และตลาดโลก ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลได้กำหนดราคาอ้อยใน ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ นี้ไว้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สมคิด บาลไรสง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดหนองคาย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๔๕๙ ร.

ของ นายสมคิด บาลไธสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง ราคาอ้อยในปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ และปัญหาหนี้สินของเกษตรกรชาวไร้อ้อย

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ราคาอ้อยในปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ และปัญหาหนี้สินของเกษตรกรชาวไร้อ้อย ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า ปัญหาของภาคเกษตรกรรมเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น เนื่องจากเกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งยังมีฐานะความเป็นอยู่ที่ยากจน รัฐบาลได้ให้การดูแลด้านราคาผลผลิต โดยได้ดำเนินนโยบายในหลายเรื่อง เช่น การประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ปลูกข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรได้รับราคาผลผลิตที่เป็นธรรม และมีรายได้เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพได้อย่างมั่นคง ส่วนอ้อยซึ่งเป็นพืชพิเศษที่มีการดูแลภายใต้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยมีการกำกับดูแลการแบ่งปันรายได้ให้เกิดความเป็นธรรมและให้ความช่วยเหลือชาวไร้อ้อยให้ได้รับราคาอ้อยที่คุ้มทุน และมีรายได้เพียงพอ เพื่อการประกอบอาชีพปลูกอ้อยต่อไปได้อย่างมั่นคง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นต่ำ ในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ที่ตันละ ๙๔๕ บาท ณ ค่าความหวานที่ ๑๐ ซี.ซี.เอส. และให้ความช่วยเหลือชาวไร้อ้อยตามนโยบายของรัฐบาล ให้ได้รับค่าอ้อยเพิ่มอีกตันละ ๑๐๕ บาท

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายมีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งชาวไร้อ้อย โรงงานน้ำตาลทราย และประชาชนผู้บริโภค ซึ่งในการบริหารจัดการระบบอุตสาหกรรมดังกล่าว รัฐบาลโดยกระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายดำเนินงานโดยยึดหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑. ประชาชนผู้บริโภคต้องมีน้ำตาลทรายบริโภคอย่างเพียงพอในราคาที่เป็นธรรม

๒. ชาวไร้อ้อยต้องได้รับการดูแลอย่างดี ตามที่ควรจะได้รับจากภาครัฐ

๓. โรงงานน้ำตาลทรายและอุตสาหกรรมต่อเนื่องสามารถประกอบกิจการอยู่ได้ และอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย จะต้องดำเนินการต่อไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยจะต้องดูแลสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

สำหรับชาวไร้อ้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ขาดโอกาสในการเข้าถึงการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งทางด้านเงินทุน พันธุ์อ้อย ดิน น้ำ ปุ๋ย เครื่องจักรอุปกรณ์ รวมทั้งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนิน “โครงการส่งเสริมชาวไร้อ้อยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามแผนปรองดองแห่งชาติ” เพื่อให้ความช่วยเหลือชาวไร้อ้อยขนาดเล็กที่ยากจนให้สามารถเข้าถึงบริการของรัฐต่าง ๆ ดังกล่าว อันจะช่วยให้ชาวไร้อ้อยสามารถดำรงชีพการปลูกอ้อยไว้ได้อย่างมั่นคง และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยกระทรวงอุตสาหกรรมจะดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องในปีต่อไปด้วย ซึ่งจะมุ่งเน้นการดำเนินงานในเรื่องสำคัญ ดังนี้

(๑) การขยายอ้อยพันธุ์ดี โดยพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีพันธุ์ใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ชาวไร่อ้อยนำไปเพาะปลูกขยายพันธุ์ ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้มอบพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีให้กับชาวไร่อ้อยรายเล็กจำนวน ๒,๐๐๐ ราย (อ้อยพันธุ์ดี ๖,๐๐๐ ต้น) และในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จะขยายอ้อยพันธุ์ดีให้กับชาวไร่อ้อย จำนวน ๖๕,๐๐๐ ต้น ซึ่งจะช่วยเหลือชาวไร่อ้อยรายเล็กได้ไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ ราย โดยจะใช้งบประมาณดำเนินการจำนวน ๗๘ ล้านบาท

(๒) การพัฒนาแหล่งน้ำ โดยการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ปลูกอ้อยสำหรับชาวไร่อ้อยยากจนในพื้นที่แห้งแล้ง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการใน ๕ พื้นที่ เป็นจำนวน ๖๕ ล้านบาท พื้นที่รับประโยชน์ ๑๒,๗๐๐ ไร่ ชาวไร่อ้อยจะได้รับประโยชน์ ๑,๑๔๗ ครอบครัว

(๓) การอบรมถ่ายทอดเทคนิควิชาการด้านอ้อย โดยการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคนิควิชาการด้านการปลูกอ้อยเพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต โดยจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ๘ ศูนย์ ในพื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศ สร้างวิทยากรอ้อยเครือข่ายเพื่อถ่ายทอดและสาธิตองค์ความรู้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอ้อยให้ชาวไร่อ้อย

(๔) การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

- สินเชื่อเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อย (เกี่ยวอ้อย) จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) วงเงินปีละ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้กับชาวไร่อ้อยกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน

- สินเชื่อเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้แก่ชาวไร่อ้อย (เกี่ยวน้ำ) จาก ธ.ก.ส. วงเงินปีละ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๓ ปี (ปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ - ๒๕๕๔/๒๕๕๕) สำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบบริหารจัดการน้ำในไร่อ้อย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี รัฐบาลรับประกันดอกเบี้ยส่วนเกิน

- สินเชื่อสำหรับจัดซื้อรถตัดอ้อย จาก ธ.ก.ส. วงเงินปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๓ ปี (ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี รัฐบาลรับประกันดอกเบี้ยส่วนเกิน

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า รายได้ของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ได้จากการจำหน่ายน้ำตาลทรายในประเทศและส่งออกเป็นหลัก ซึ่งในการแบ่งปันรายได้เพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในส่วนของราคาส่งออกน้ำตาลทราย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดนั้น ได้กำหนดราคาอ้างอิงสำหรับน้ำตาลทรายส่งออก ดังนี้

๑. ราคาส่งออกน้ำตาลทรายดิบ ใช้ราคาเฉลี่ยส่งออกน้ำตาลทรายดิบ โคเวตา ข. ที่ทำราคาโดยบริษัทอ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด (อนท.) เป็นราคาอ้างอิง

๒. ราคาน้ำตาลทรายขาวส่งออก ใช้ราคาน้ำตาลทรายดิบ โคเวตา ข. ส่งออกโดย อนท. บวกอัตราเฉลี่ยส่วนต่างเฉลี่ยย้อนหลัง ๗ ปี ระหว่างราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์ก หมายเลข ๑๑ และราคาน้ำตาลทรายขาว ตลาดลอนดอน หมายเลข ๕ เป็นราคาอ้างอิง

อนึ่งแม้ว่าราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกในช่วงปี ๒๕๕๓ อยู่ในระดับสูง และ อนาคต. สามารถทำราคาน้ำตาลทรายส่งออกที่ใช้เป็นราคาอ้างอิงในการคำนวณราคาอ้อยได้ในระดับที่สูงกว่าปีที่ผ่านมา แต่ยังมีปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อราคาอ้อย ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ประกอบด้วย

(๑) เงินบาทที่แข็งค่าเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อรายได้ของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งในการคำนวณประมาณการรายได้ของระบบ ฯ ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ ๓๐ บาทต่อเหรียญสหรัฐ ฯ ลดลงจากระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการคำนวณรายได้ของระบบ ฯ ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ ซึ่งอยู่ที่ ๓๒.๕๑ บาท ต่อเหรียญสหรัฐ ฯ ส่งผลให้รายได้ของชาวไร้อ้อยลดลงประมาณ ๓,๙๔๑ ล้านบาท หรือราคาอ้อยลดลงประมาณตันละ ๖๐ บาท ทั้งนี้ เงินบาทของไทยยังมีแนวโน้มจะแข็งค่าขึ้นอีก ยิ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของระบบ ฯ และราคาอ้อยมากขึ้น

(๒) เนื่องจากในช่วงกลางฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ชาวไร้อ้อยประสบภาวะภัยแล้งอย่างรุนแรง ทำให้อ้อยได้รับความเสียหายมาก ชาวไร้อ้อยบางรายต้องทิ้งอ้อยและหันไปปลูกพืชอื่นทดแทนและบางรายต้องลงทุนปลูกอ้อยใหม่หรือซ่อมแซมอ้อยที่เสียหายอันเกิดจากภัยแล้ง อีกทั้งในช่วงใกล้ถึงฤดูตัดอ้อยได้เกิดอุทกภัยมีน้ำท่วมขังไร้อ้อยในบางพื้นที่ ทำให้อ้อยที่ปลูกไว้ได้รับความเสียหายและอ้อยที่ได้รับน้ำมากจะมีค่าความหวานต่ำ และผลผลิตน้ำตาลทรายต่อตันอ้อยลดลง จากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยดังกล่าว ส่งผลให้ผลผลิตอ้อยลดลงประมาณร้อยละ ๑๑ เมื่อเปรียบเทียบกับฤดูกาลผลิตที่มีสภาพอากาศปกติ ทำให้อ้อยของชาวไร้อ้อยต้องสูญเสียไปประมาณ ๘,๘๖๐ ล้านบาท

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้กำกับดูแลระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และมุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมในการแบ่งปันรายได้ระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงานน้ำตาล และการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีกินดีของชาวไร้อ้อย โดยได้กำหนดราคาอ้อยขั้นต้น ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และให้ความช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาลให้ชาวไร้อ้อยได้รับค่าอ้อยเพิ่มขึ้นอีกตันละ ๑๐๕ บาท รวมเป็นเงินค่าอ้อยที่ชาวไร้อ้อยทั่วประเทศได้รับทั้งสิ้นจำนวน ๗๐,๗๐๐ ล้านบาท จากประมาณการผลผลิตอ้อยที่ ๖๖ ล้านตัน ราคาอ้อยที่อยู่ในระดับสูง ประกอบกับการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลดังกล่าวเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นใจด้านราคาอ้อยให้แก่ชาวไร้อ้อยได้มีขวัญกำลังใจในการประกอบอาชีพปลูกอ้อยต่อไป และโรงงานน้ำตาลทรายมีการผลิตน้ำตาลทรายอย่างต่อเนื่อง เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้แก่ชาวไร้อ้อย นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าจากการใช้อ้อยน้ำตาลทราย ทำให้เกิดผลพลอยได้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ เช่น การผลิตเครื่องดื่ม อาหารแปรรูป แอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์ชีวเคมีและการผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้กากอ้อยเป็นเชื้อเพลิง เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกหลายแสนล้านบาท